

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI GIMNAZJUM
IM. KS. MARIANA WIEWIÓROWSKIEGO
W GOMULINIE**

rok szkolny 2018 – 2019

***„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...),
ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”***

Jan Paweł II

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE	5
MISJA I WIZJA SZKOŁY	6
SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY	7
UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY	8
ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY	11
TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW KLAS I-III	13
TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW KLAS IV-VIII	18
TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM DLA UCZNIÓW ODDZIAŁÓW GIMNAZJUM	24
EWALUACJA PROGRAMU	29

WPROWADZENIE

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) szkoła podstawowa od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

WYCHOWANIE to świadomie organizowana działalność społeczna, oparta na stosunku wychowawczym między wychowankiem a wychowawcą, której celem jest wywołanie zamierzonych zmian w osobowości wychowanka¹. Wychowanie winno być rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży²

PROFILKTYKA to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania i deficyty dojrzałości, obejmująca równoległe trzy nurty działania:

- wspomaganie człowieka w różnym wieku w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu³.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY w naszej szkole dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym. Program ten powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego oraz w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty.

Wraz ze szkolnym zestawem programów nauczania tworzy spójną całość i uwzględnia wszystkie wymagania opisane w podstawach programowych⁴. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem i pozostałymi pracownikami szkoły, przy współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym oraz instytucjami wspierającymi prawidłowy rozwój dziecka.

¹ W. Okoń, *Nowy słownik pedagogiczny*, Warszawa 1999.

² Ustawa z dn. 14.12.2016 r. *Prawo oświatowe*, art.1 pkt 3.

³ Z.B. Gaś, *Profilaktyka w szkole*, WSiP, Warszawa 1993.

⁴ *Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. (z późn. zmianami) w sprawie podstawy programowej (...) oraz Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej (...).*

OBOWIAZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. (z póź. zmianami) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
- Statut Szkoły

MISJA I WIZJA SZKOŁY

Misją naszej szkoły jest:

- umożliwienie uczniom wszechstronnego rozwoju;
- kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata;
- zapewnienie nowoczesnej bazy dydaktycznej;
- przygotowanie ucznia do aktywnego i świadomego udziału w procesie nauczania, rozwijania własnych zainteresowań oraz wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce;
- zapewnienie uczniom przygotowania i pomocy w podejmowaniu decyzji dotyczących dalszego kierunku kształcenia i wyboru zawodu;
- rozwijanie samorządności i przedsiębiorczości uczniów;
- wspieranie rodziny w procesie wychowania i nauczania, stwarzanie uczniom optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju intelektualnego, fizycznego, moralnego i emocjonalnego przy równoczesnym przestrzeganiu poszanowania godności osobistej oraz wolności wyznania i światopoglądu oraz w zgodzie z przepisami prawa i zobowiązaniami wynikającymi z Konstytucji RP, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz Deklaracji i Konwencji o Prawach Dziecka Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji;
- propagowanie zdrowego stylu życia i dbałości o środowisko naturalne;
- współpraca z rodzicami i włączanie ich do działań opiekuńczych, wychowawczych i organizacyjnych;
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców;
- zapewnienie uczniom życzliwej atmosfery i różnorodnej pomocy.

Wizja szkoły:

Nasza szkoła jest przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły ukierunkowany jest na ucznia i jego potrzeby. Realizacja zadań ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności ze własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności

i pasje. W pracy z uczniem nauczyciel podejmuje twórcze działania, które pozwolą realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszných wyborów.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku. Jest pogodny, ma pozytywny, choć krytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Wszelkie prowadzone działania zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent naszej szkoły jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków , posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- człowiekiem aktywnym , ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu.

DYREKTOR SZKOŁY:

- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

WYCHOWAWCY KLAS:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,

- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

NAUCZYCIELE:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

PEDAGOG SZKOLNY:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci.

RODZICE:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI:

- współtworzy społeczność szkolną i wykorzystuje swe prawo do samorządności oraz wychowania w demokracji;
- uczestniczy w opiniowaniu dokumentów szkolnych tj. Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z Dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- współpracuje Radą Pedagogiczną;
- zna i przestrzega norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- ma szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- dba o zdrowie i środowisko;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

OGÓLNE ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

To, co łączy wychowanie i profilaktykę to ASPEKT WARTOŚCI I NORM, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze. To w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie:

- WSPOMAGAĆ uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju,
- KSZTAŁTOWAĆ oczekiwane społecznie postawy,
- ZAPOBIEGAĆ zagrożeniom poprzez profilaktykę uniwersalną (skierowaną do całej społeczności uczniowskiej) i selektywną (kierowaną do grupy uczniów zwiększonego ryzyka),
- KORYGOWAĆ zachowania dysfunkcyjne poprzez profilaktykę wskazującą (kierowaną do grupy zwiększonego ryzyka, u której wystąpiło niepożądane zachowanie).

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej DOJRZAŁOŚCI W SFERZE:

- 1) **FIZYCZNEJ** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) **PSYCHICZNEJ** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) **SPOŁECZNEJ** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) **AKSJOLOGICZNEJ** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Osiągnięcie dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

- **samoświadomość** – budowanie akceptacji siebie, osiąganie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności;

- **sprawczość** – wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;
- **relacyjność** – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych;
- **otwartość** – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- **kreatywność** – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

NADRZĘDNYM CELEM działania naszej szkoły będzie dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

**TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNYM
DLA UCZNIÓW KLAS I – III**

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
ZDROWIE – edukacja zdrowotna.	Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów profilaktycznych. 2. Praca w organizacjach i kołach zainteresowań działających w szkole. 3. Spotkania z pielęgniarką szkolną. 4. Udział w konkursach profilaktycznych, szkolnych rozgrywkach sportowych. 5. Układanie planu dnia uwzględniającego zdrowie fizyczne i psychiczne, alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego. 6. Spędzanie przerw śródlekcyjnych na świeżym powietrzu przy dogodnych warunkach atmosferycznych. 7. Zwracanie uwagi na prawidłową postawę podczas siedzenia w ławce. 8. Wspólne przygotowywanie i spożywanie podczas zajęć soków, surówek. 9. Udział w programach „Warzywa i owoce w szkole”, „Szlanka mleka”. 10. Organizowanie imprez środowiskowych z przesłaniem- zdrowy styl życia.
	Dbałość o środowisko przyrodnicze.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku - udział w akcji „Sprzątanie świata”, sezonowe porządki na terenie szkolnym. 2. Analizowanie zjawisk przyrodniczych pod kątem przyczynowo-skutkowym. 3. Wycieczki, obserwacje w terenie, doświadczenia. 4. Realizacja programów ekologicznych.
	Kształcenie i wzmacnianie postaw przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych wśród najmłodszych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki prowadzone przez nauczycieli, pedagoga, funkcjonariuszy policji. 2. Filmy edukacyjne.
	Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie czynników koncentracji stresogennych, nauka koncentracji. 2. Stosowanie technik relaksacyjnych. 3. Wspólne rozwiązywanie problemów emocjonalnych dziecka przez rodziców, nauczycieli, pedagoga szkolnego. 4. Indywidualna praca z uczniem. 5. Organizowanie zajęć dodatkowych. 6. Indywidualne rozmowy z pedagogiem. 7. Współpraca z instytucjami wspierającymi, tj. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

<p>BEZPIECZENSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).</p>	<p>Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z regulaminami szkolnymi. 2. Egzekwowanie utrzymywania przez uczniów ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. 3. Pogadanki, odgrywanie scenek na temat zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych. 4. Zapoznanie uczniów z numerami telefonów alarmowych. 5. Uczestnictwo w zajęciach na temat zasad poruszania się po drogach na wsi i w mieście- pogadanki, krótkie wycieczki po okolicy. 6. Realizacja programów profilaktycznych. 7. Udział w próbnej ewakuacji. 8. Udział w szkolnej akcjach i przedsięwzięciach dotyczących bezpieczeństwa.
	<p>Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniające życie we współczesnym świecie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reagowanie na wszelkie przejawy agresji, natychmiastowe rozwiązywanie sytuacji konfliktowych. 2. Praca nad doskonaleniem swojego charakteru i wyzbycia się słabości. 3. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowania niepożądanych zachowań. 4. Ćwiczenia uczące komunikowania o swoich pozytywnych i negatywnych uczuciach, potrzebach.
	<p>Korzystanie z technologii informacyjnej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyszukiwanie informacji z różnych źródeł. 2. Poznanie zagrożeń wynikających z posługiwania się nowoczesnymi technologiami - pogadanki. 3. Realizacja programów profilaktycznych.
	<p>Rozwiązywanie problemów wychowawczych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie rodziców podczas zebrań, indywidualnych konsultacji, rozmów telefonicznych o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Organizowanie dla rodziców spotkań ze specjalistami celem dostarczenia informacji na temat sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych. 3. Indywidualne rozmowy wychowawcy, pedagoga z uczniem, rodzicami. 4. Ścisła współpraca wychowawcy, pedagoga z rodzicami w zakresie rozwiązywania trudności. 5. Przedstawienie rodzicom wykazu instytucji, w których mogą uzyskać pomoc specjalistyczną. 6. Udział nauczycieli w radach, szkoleniach, kursach na temat profilaktyki uzależnień, norm rozwojowych, zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
	<p>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniami, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”. 2. Zapoznanie uczniów z podmiotami, do których mogą się zwrócić, tj. Rzecznik Praw Dziecka, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie <i>Niebieska Linia</i>.

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych.	Wzajemne poznanie się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gry i zabawy integrujące zespół klasowy lub grupę uczniów. 2. Udział w uroczystościach, imprezach klasowych, szkolnych.
	Wdrażanie ucznia do samodzielności.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na temat samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji, ćwiczenia praktyczne. 2. Ukazywania pozytywów z samodzielnie wykonanej pracy. 3. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej, stołówki.
	Dbałość o dobry klimat w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dawanie dobrego przykładu przez nauczycieli osobistą postawą. 2. Oparcie współpracy między nauczycielami, pracownikami niepedagogicznymi, uczniami, rodzicami na zaufaniu i życzliwości. 3. Badanie samopoczucia ucznia w szkole. 4. Obserwacja uczniów podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, przerw w kontaktach z rówieśnikami. 5. Czuwanie nad przestrzeganiem regulaminów szkolnych przez dzieci. 6. Podejmowanie działań integrujących społeczność szkolną (wycieczki, rajdy, biwaki, akcje charytatywne itp.). 7. Zaangażowanie rodziców w aktywne uczestnictwo w życie klasy, szkoły.
KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań.	Poznanie reguł zachowania w najbliższym otoczeniu i w miejscach publicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z regułami zachowania w szkole i miejscach publicznych. 2. Uczestnictwo uczniów w imprezach kulturalnych w szkole i poza nią z zachowaniem zasad dobrego zachowania. 3. Udział w projektach szkolnych propagujących zasady kulturalnego zachowania.
	Uczestnictwo w kulturze.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznawanie z dziełami literackimi i wytworami kultury, dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. 2. Organizowanie wycieczek do najważniejszych miast w Polsce, teatru, kina. 3. Uczestniczenie w koncertach filharmonii.
	Tworzenie warunków rozwoju własnych zainteresowań.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów w kolach zainteresowań. 2. Organizowanie klasowych galerii, biblioteczki. 3. Eksponowanie osiągnięć uczniów. 4. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, do teatru, kina. 5. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych 6. Indywidualna praca z uczniem celem przygotowania do konkursu.

	Tolerancja. Prawa dziecka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji Praw Dziecka. 2. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia. 3. Powołanie Rzecznika Praw Ucznia. 4. Wskazanie osób do których uczeń może się zwrócić o pomoc. 5. Zapoznanie z potrzebami osób niepełnosprawnych. 6. Prowadzenie zajęć na temat tolerancji i szacunku dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju fizycznego i intelektualnego. 7. Wdrażanie do pomocy uczniom młodszym, niepełnosprawnym.
KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań.	Kształtowanie postaw obywatelsko-patriotycznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie historii i kultywowanie tradycji związanych z rodziną, ze szkołą, najbliższą okolicą. 2. Poznanie składu i hierarchii rodziny. 3. Poznanie historii i legend naszego narodu, kultywowanie tradycji. 4. Poznanie symboli narodowych i europejskich-ekspozycje. 5. Prezentacja postaci historycznych, które rozśławiły imię Polski na świecie - gazetki, pogadanki nauczyciela, prezentacje multimedialne. 6. Udział w imprezach wewnątrzszkolnych, środowiskowych oraz o charakterze państwowym (obchody rocznic i świąt państwowych). 7. Udział w wycieczkach do miejsc tradycji i kultury narodowej.
	Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualne i zespołowe gromadzenie informacji z różnych źródeł. 2. Wykonywanie projektów.
	Poznanie własnych zasobów i planowanie własnego rozwoju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisywanie własnych zainteresowań i określanie, w jaki sposób można je rozwijać. 2. Prezentacja swoich zainteresowań. 3. Podawanie przez uczniów mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju zawodowego. 4. Podejmowanie działań w sytuacjach zadaniowych. 5. Planowanie przez uczniów własnej przyszłości- „Kim będę? Co chcę w przyszłości robić?” oraz działań niezbędnych do realizacji celu.
DORADZTWO ZAWODOWE	Poznawanie świata zawodów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odgrywanie ról zawodowych w zabawie. 2. Zapoznanie z zawodami wykonywanymi przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu (spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki zawodoznawcze do przedsiębiorstw i instytucji. 3. Omawianie roli pracy w życiu człowieka) oraz roli zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu.

	Planowanie własnego rozwoju i uczenia się ustawicznego.	<ol style="list-style-type: none">1. Uzasadnienie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności.2. Wskazywanie przez uczniów treści, których lubią się uczyć.3. Zapoznanie uczniów z różnymi źródłami wiedzy i kształtowanie umiejętności korzystania z nich.4. Wdrażanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych bezpośrednio z nimi.
--	---	---

**TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNYM
DLA UCZNIÓW KLAS IV – VIII**

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
ZDROWIE – edukacja zdrowotna.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu poprzez wpajanie właściwego stylu życia, odżywiania, higieny i zagospodarowania czasu wolnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów profilaktycznych. 2. Pogadanki na zajęciach wychowawczych i edukacyjnych, spotkania z pracownikami oświaty zdrowotnej. 3. Organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych. 4. Dbłość o czystość, ład i estetykę otoczenia. 5. Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. 6. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.
	Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja lekcji wychowania fizycznego i zajęć SKS. 2. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu. 3. Uświadamianie roli i znaczenia ruchu fizycznego w życiu człowieka. 4. Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych, itp.
	Dbłość o zdrowie psychiczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inspirowanie do pracy nad motywacją do działania. 2. Prezentowanie sposobów pokonywania słabości, budowanie mocnych stron osobowości. 3. Podnoszenie poczucia własnej wartości. 4. Rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań podczas zajęć dodatkowych. 5. Wskazywanie prawidłowych technik uczenia się. 6. Oferowanie pomocy w przezwyciężaniu trudności w nauce i kontaktach z rówieśnikami. 7. Współpraca z instytucjami nastawionymi na pomoc dziecku i rodzinie.
	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizowanie programów ekologicznych i udział w akcjach na rzecz ochrony przyrody. 2. Organizowanie konkursów ekologicznych. 3. Pogadanki i spotkania proekologiczne. 4. Wskazywanie na sposoby dbania o przyrodężywioną i nieożywioną i konieczność ochrony środowiska. 5. Uwrażliwianie uczniów na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka.

BEZPIECZENSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).	Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między między lekcjami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań poprzez opiekę podczas pobytu uczniów w szkole i szkolnych wycieczek. 2. Właściwa organizacja zajęć lekcyjnych i dodatkowych. 3. Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich. 4. Diagnozowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów. 5. Apele i zajęcia profilaktyczne.
	Kształtowanie umiejętności samodzielnego dbania o bezpieczeństwo własne i innych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki, apele, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne zaznajamiające z regulaminami szkolnymi i przepisami BHP i PPOŻ, drogami ewakuacyjnymi. 2. Systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, przebywania w szkole i poza nią.
	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania w sytuacjach niebezpiecznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki i zajęcia profilaktyczne, spotkania ze specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania działaniom niepożądanym i zachowaniom ryzykownym. 2. Rozmowy uwrażliwiające uczniów na konieczność niesienia pomocy w nagłych wypadkach.
	Podnoszenie wiedzy na temat zagrożeń społecznych i uzależnień.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca i spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji powołanych do pomocy w sytuacjach problemowych (GOPS, GKRPA, kurator sądowy, PCPR, policja, itp.). 2. Apele, konkursy, zajęcia profilaktyczne. 3. Realizacja programów profilaktycznych. 4. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli.
	Eliminowanie agresji i przemocy z życia szkoły.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia profilaktyczne uświadamiające i nazywające zachowania agresywne oraz egoistyczne. 2. Programy profilaktyczne przeciwdziałające agresji i przemocy. 3. Uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem i frustracją. 4. Wzmacnianie postaw odrzucających przemoc, 5. Monitorowanie zjawiska agresji i przemocy w szkole.

<p>BEZPIECZENSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).</p>	<p>Budowanie atmosfery życzliwości i otwartości wobec innych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wychowawcze, warsztaty pedagogiczne, pogadanki, akcje edukacyjne, konkursy. 2. Podejmowanie działań integrujących zespół klasowy i społeczność szkolną. 3. Rozwijanie osobowości ucznia. 4. Angażowanie rodziców w aktywne uczestnictwo w życiu klasy i szkoły. 5. Diagnozowanie samopoczucia ucznia.
	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki, zajęcia doskonalące umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawania nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 2. Zajęcia kształtujące postawę asertywnego zachowania w sytuacjach problemowych i umiejętności rozwiązywania konfliktów. 3. Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole. 4. Podnoszenie kompetencji nauczycieli, rodziców i opiekunów poprzez szkolenia.
	<p>Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie wymagań do potrzeb i możliwości uczniów. 2. Zajęcia dodatkowe rozwijające zainteresowania, usprawniające umiejętności szkolne i niwelujące braki edukacyjne. 3. Zajęcia budujące motywację do pracy. 4. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu. 5. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpraca z powołanymi do tego instytucjami (PPP-P). 6. Organizowanie pomocy koleżeńskiej i w odrabianiu lekcji podczas świetlicy szkolnej.
	<p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia edukacyjne i profilaktyczne zapoznające z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych. 2. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy oraz publikacji internetowych. 3. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów na potrzebę kontroli zachowania dziecka w sieci internetowej.
	<p>Propagowanie wiedzy na temat skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie zagrożeń związanych z kontaktami z obcymi ludźmi, życiem towarzyskim, podróżami itp. 2. Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień. 3. Uczestnictwo w lokalnych lub krajowych akcjach edukacyjnych. 4. Wdrażanie programów profilaktycznych.

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych.	Rozwijanie samorządności uczniów, uczenie zasad demokracji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w pracach Samorządu Uczniowskiego i klasowego. 2. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły. 3. Zajęcia edukacyjne kształtujące przynależność do klasy i społeczności szkolnej. 4. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej na rzecz szkoły i środowiska. 5. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, Międzynarodową Konwencją Praw Dziecka.
	Wdrażanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie uroczystości szkolnych i imprez integracyjnych z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej. 2. Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych, na spotkaniach w szkole i poza nią. 3. Czuwanie nad przestrzeganiem przez uczniów regulaminów szkolnych. 4. Udział w akcjach charytatywnych i społecznych, wolontariacie.
	Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się oraz poszanowania praw i potrzeb innych 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez udział w pracach zespołowych, rozwiązywanie sytuacji problemowych i konfliktowych.
	Rozwijanie zachowań asertywnych, empatycznych i tolerancyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego poprzez realizację różnorodnych programów profilaktycznych. 2. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań w grupie rówieśniczej i wobec osób dorosłych. 3. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów i kultur, ludzi, religii. 4. Uwrażliwianie na potrzeby osób niepełnosprawnych. 5. Pogadanki, prelekcje specjalistów.
	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych. 3. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych poprzez konsultowanie

KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań.	Budowanie systemu wartości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpajanie i rozpoznawanie podstawowych wartości podczas zajęć lekcyjnych, pogadanek, apeli szkolnych. 2. Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w odniesieniu do literatury, historii i współczesności. 3. Uczestnictwo w wartościowych sztukach teatralnych, wystawach artystycznych, filmach, warsztatach. 4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych i rówieśników. 5. Wzmacnianie pozytywnych postaw. 6. Pobudzanie ucznia do wyciągania wniosków z niekorzystnych sytuacji i naprawiania błędów.
	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe właściwe zachowanie i postawę społeczną. 2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu, dyskusowania, zawierania kompromisów. 3. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. 4. Ćwiczenie umiejętności zabierania głosu i aktywnego słuchania, zajmowania określonego stanowiska i prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych. 5. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny. 6. Podejmowanie działań wykazujących troskę i konieczność poszanowania dóbr osobistych i materialnych oraz mienia szkoły. 7. Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi.
	Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w wycieczkach, lekcjach plenerowych, muzealnych, kinowych, przedstawieniach teatralnych, konkursach, zawodach sportowych. 2. Realizacja projektów przedmiotowych i innych form prezentacji własnych umiejętności i wiedzy. 3. Wskazywanie zalet aktywnego wypoczynku i higienicznego trybu życia.
	Upowszechnianie czytelnictwa i rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podkreślanie znaczenia twórczości literackich w życiu człowieka. 2. Prezentowanie najciekawszych pozycji książkowych. 3. Spotkania z autorami książek. 4. Organizowanie konkursów, udział w akcjach czytelniczych.

KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań	Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i poszanowanie dziedzictwa narodowego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębianie wiedzy o własnym kraju i jego historii, miejscach pamięci narodowej podczas zajęć lekcyjnych, apeli, uroczystości, wycieczek. 2. Uroczyste obchody świąt narodowych. 3. Znajomość hymnu narodowego, symboli narodowych i dbałość o zachowanie postawy patriotycznej.
	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, szkoły i wspólnoty lokalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznavanie z historią i tradycją regionu i miejscowości. 2. Pielęgnowanie tradycji szkolnej i zapoznavanie z sylwetką patrona szkoły. 3. Organizowanie imprez na rzecz szkoły i środowiska lokalnego. 4. Poznawanie historii i tradycji własnej rodziny.
DORADZTWO ZAWODOWE	Poznanie własnych zasobów i planowanie własnego rozwoju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentowanie własnych zainteresowań i uzdolnień. 2. Wskazywanie swoich mocnych stron i możliwości wykorzystania ich w różnych dziedzinach życia zawodowego. 3. Dokonywanie autoprezentacji.
	Poznawanie zawodów i rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie różnych grup zawodów i specyfiki pracy na danym stanowisku. 2. Analizowanie oferty szkół ponadpodstawowych oraz kryteria rekrutacyjne. 3. Wskazywanie znaczenia pracy w życiu człowieka oraz roli pieniądza.
	Planowanie własnego rozwoju i uczenia się ustawicznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wskazywanie różnorodnych sposobów zdobywania wiedzy. 2. Określanie własnych predyspozycji zawodowych. 3. Uzasadnianie potrzeby uczenia się ustawicznego i zdobywania nowych umiejętności.
	Podjmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych bezpośrednio z nimi. 2. Planowanie własnej ścieżki edukacyjno-zawodowej. 3. Dokonywanie wyboru dalszej ścieżki kształcenia.

**TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNYM
DLA UCZNIÓW ODDZIAŁÓW GIMNAZJUM**

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	<p>Rozwój osobowości ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wspomaganie umiejętności samopoznania ▪ stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli ▪ umiejętność wykorzystania własnego potencjału 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów. 2. Wdrażanie do autorefleksji. 3. Kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku. 4. Wdrażanie do samooceny. 5. Motywowanie do nauki szkolnej. 6. Rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, 7. Stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań. 8. Rozwijanie zdolności twórczego myślenia. 9. Kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień. 10. Pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami. 11. Kształtowanie hierarchii wartości, 12. Praca z uczniem zdolnym i o specyficznych potrzebach edukacyjnych. 13. Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych.
	Zdrowy styl życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. 2. Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się. 3. Rozwijanie tężyzny fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego. 4. Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia. 5. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.
	Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych, promocja zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omawianie tematyki dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz innych osób na wszystkich zajęciach i przedmiotach. 2. Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej. 3. Organizacja i udział uczniów w konkursach wiedzy o uzależnieniach, bezpieczeństwie w cyberprzestrzeni, AIDS i in. zagrożeniach zdrowia i życia. 4. Przygotowanie gazetek, akcji tematycznych dotyczących promocji zdrowia, zdrowego, zgodnego z naturą i bezpiecznego stylu życia.

BEZPIECZENSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).	Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.	1. Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych i omówienie ich konsekwencji.
	Pomoc materialna.	1. Współpraca z GOPS. 2. Zwolnienie uczniów ze składki PZU.
	Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	1. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 2. Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego. 4. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych (spotkania ze specjalistami).
	Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje. 2. Udział rodziców w uroczystościach szkolnych.
	Profilaktyka zagrożeń: ▪ środki i substancje psychoaktywne; ▪ agresja, przemoc psychiczna, ▪ zachowanie dyskryminacyjne, ▪ cyberprzemoc; ▪ zagrożenia cywilizacyjne.	1. Przypominanie podstawowych zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych. 2. Kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych. 3. Diagnoza środowiska ucznia. 4. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy. 5. Konkursy wiedzy dla uczniów, gazetki ściennie. 6. Informowanie rodziców o niepokojących zmianach w zachowaniu dziecka. 7. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z presją rówieśników. 8. Zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole. 9. Spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich. 10. Nauka właściwych zachowań wobec zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby). 11. Omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych.
	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	1. Diagnoza środowiska: wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów. 2. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 4. Uczestnictwo w szkoleniach i spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych.	Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznavanie uczniów z normami współżycia społecznego. 2. Promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, poszanowanie praw i potrzeb. 3. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych. 4. Wdrażanie do empatii. Eliminowanie zachowań agresywnych. 5. Realizacja projektów edukacyjnych, praca w zespołach. 6. Kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych. 7. Kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacji problemowej.
	Kształtowanie postaw asertywnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć z zakresu asertywności. 2. Realizacja tematów o systemie wartości, kształtowaniu charakteru. 3. Spotkania z pedagogiem, psychologiem, terapeutą; treningi asertywności; 4. Konkursy, projekcje filmowe i ich omawianie.
	Kształtowanie oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości, budowanie postaw empatii i zaufania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wychowawcze, warsztaty pedagogiczne, pogadanki, akcje edukacyjne, konkursy. 2. Organizowanie imprez klasowych. 3. Uwrażliwianie na potrzeby innych.
	Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie swoich mocnych stron. 2. Docenianie własnych sukcesów, dokonujących się choćby niewielkich postępów. 3. Organizowanie kół zainteresowań umożliwiających uczniom rozwijanie talentów, umiejętności, uzdolnień. 4. Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych) poprzez nagrody, dyplomy, pochwały udzielane czy wręczone podczas publicznych prezentacji.
	Likwidacja deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem szkolnym. 3. Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną.
	Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z pedagogiem i psychologiem z PPP, warsztaty zawodoznawcze. 2. Udział w akcjach: Dzień Otwartej Szkoły. 3. Udostępnianie informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym (gazetki tematyczne, informatory) oraz pomoc w kompletowaniu dokumentacji. 4. Zapoznanie z zasadami naboru elektronicznego do szkół. 5. Organizowanie próbnych egzaminów.

KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań.	Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury). 2. Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych. 3. Zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły. 4. Wdrażanie do poszanowania mienia szkoły. 5. Przestrzeganie zwyczajów i tradycji szkoły.
	Kształtowanie postaw patriotycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudzanie w młodzieży poczucia odpowiedzialności za losy Ojczyzny. 2. Przygotowanie młodzieży do aktywnego działania na rzecz systematycznego rozwoju Ojczyzny. 3. Pogłębianie wiedzy młodzieży o kraju ojczystym i jego historii. 4. Systematyczne wpajanie młodzieży norm zachowania się w określonych sytuacjach. 5. Przestrzeganie prawa i moralnego postępowania w życiu. 6. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 7. Rozwijanie aktywnego udziału w życiu społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej np. uroczystości na Górach Borowskich. 8. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności oraz szacunku dla symboli narodowych - ceremoniał szkolny, a w szczególności hymn państwowy i sztandar szkolny. 9. Kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych, państwowych.
	Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia na lekcjach biologii, chemii, fizyki, edukacji dla bezpieczeństwa. 2. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 3. Działania ekologiczne.
DORADZTWO ZAWODOWE	Poznanie własnych zasobów i planowanie własnego rozwoju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentowanie własnych zainteresowań i uzdolnień. 2. Wskazywanie swoich mocnych stron i możliwości wykorzystania ich w różnych dziedzinach życia zawodowego. 3. Dokonywanie autoprezentacji.
	Poznawanie zawodów i rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie różnych grup zawodów i specyfiki pracy na danym stanowisku. 2. Analizowanie oferty szkół ponadpodstawowych oraz kryteria rekrutacyjne. 3. Wskazywanie znaczenia pracy w życiu człowieka oraz roli pieniądza.
	Planowanie własnego rozwoju i uczenia się ustawicznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wskazywanie różnorodnych sposobów zdobywania wiedzy. 2. Określanie własnych predyspozycji zawodowych. 3. Uzasadnianie potrzeby uczenia się ustawicznego i zdobywania nowych umiejętności.

	Podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	<ol style="list-style-type: none">1. Wdrażanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych bezpośrednio z nimi.2. Planowanie własnej ścieżki edukacyjno-zawodowej.3. Dokonywanie wyboru dalszej ścieżki kształcenia.
--	---	--

EWALUACJA PROGRAMU.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w środowisku lokalnym, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Program jest zapisem swoistych oczekiwań i przewidywań dotyczących efektów wychowania szkolnego. Nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą i profilaktyczną szkoły.

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie przez zespół nauczycieli, który zapozna Radę Pedagogiczną z wynikami w formie raportu ewaluacyjnego.

*SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY 2018/2019
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. KS. MARIANA WIEWIÓROWSKIEGO
Z ODDZIAŁAMI GIMNAZJUM W GOMULINIE
**ZOSTAŁ PRZYJĘTY DO REALIZACJI UCHWAŁĄ RADY RODZICÓW I RADY PEDAGOGICZNEJ
W DNIU 12. 09. 2018 R.***